

Raport

z ewaluacji wewnętrznej

opracowany przez zespół w składzie:

**Joanna Kwaśny
Renata Tatka
Monika Zwias**

Obszar III
„Funkcjonowanie szkoły w środowisku”

Wymaganie 3.4
„Rodzice są partnerami szkoły”

Szkoła Podstawowa i Gimnazjum
w Zespole Szkół nr 3
W Przytkowicach

Rok szkolny 2015/2016

Ewaluacja wewnętrzna w obszarze „Funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym”, wymaganie „Rodzice są partnerami szkoły” została przeprowadzona na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z dnia 9 października 2009 r.) wraz z późniejszymi zmianami.

Ewaluacja polegała na zbieraniu i analizowaniu informacji o funkcjonowaniu szkoły w środowisku lokalnym, ze szczególnym naciskiem na współpracę szkoły z rodzicami.

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej przedstawiono Dyrekcji, Radzie Pedagogicznej na jej posiedzeniu w dniu 20 czerwca 2016 r. Niniejszy raport został również udostępniony rodzicom na stronie internetowej szkoły w zakładce: Dokumenty.

Cele ewaluacji:

Szkoła jest integralnym elementem środowiska lokalnego, z którym współpracuje i działa na rzecz własnego rozwoju. Zaangażowanie rodziców w proces dydaktyczno-wychowawczy to bardzo ważny aspekt aktywności szkoły. Ważne jest poznanie oczekiwań rodziców i przedstawicieli szkoły co do sposobów i form współpracy.

Ewaluacja wewnętrzna miała na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w rozporządzeniu MEN. Wymagania te, to:

- Szkoła pozyskuje i wykorzystuje opinie Rodziców na temat swojej pracy.
- W szkole współpracuje się z Rodzicami na rzecz rozwoju ich dzieci.
- Rodzice współdecydują w sprawach szkoły i uczestniczą w podejmowanych działaniach.
- W szkole są realizowane inicjatywy Rodziców na rzecz rozwoju Uczniów lub placówki.

Celem ewaluacji było także:

- pozyskanie informacji na temat funkcjonowania szkoły w zakresie współpracy z rodzicami
- poznanie oczekiwań rodziców, co do sposobów i form współpracy ze szkołą
- pozyskanie informacji użytecznych do pracy nad zwiększeniem uczestnictwa rodziców w życiu szkoły

Kryteria:

- Systemowość rozwiązań zapewniających zbieranie i uwzględnianie opinii rodziców w procesie podejmowania decyzji
- Adekwatność współpracy szkoły z rodzicami do potrzeb rozwojowych uczniów
- Partycypacja rodziców w procesach decyzyjnych i realizowanych działaniach
- Użyteczność realizowanych inicjatyw
- Skuteczność działań podejmowanych przez szkołę w zachęcaniu rodziców do zgłaszania inicjatyw

Pytania kluczowe:

1. W jaki sposób szkoła pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy?
2. W jaki sposób rodzice pozyskują informacje na temat życia szkoły?
3. Które działania szkoły, realizowane we współpracy z rodzicami, realizują potrzeby rozwojowe dzieci?
4. Na czym polega udział rodziców w procesie podejmowania decyzji?
5. W jakich działaniach podejmowanych przez szkołę uczestniczą rodzice?
6. W jaki sposób rodzice chcieliby współdecydować w realizacji działań na rzecz rozwoju dzieci i szkoły?
7. Jakie inicjatywy zgłoszone przez rodziców na rzecz rozwoju dzieci i szkoły zostały zrealizowane przez szkołę?
8. Jakie działania prowadzi szkoła, aby zachęcać rodziców do wychodzenia z inicjatywami na rzecz rozwoju uczniów i szkoły?

Metody i techniki badawcze:

- Analiza dokumentacji szkolnej
- Ankieta dla rodziców
- Ankieta dla nauczycieli
- Wywiad grupowy z wychowawcami
- Wywiad z dyrektorem szkoły
- Wywiad grupowy z Radą Rodziców
- Wywiad z pedagogiem szkolnym

Badanie zostało przeprowadzone w warunkach szkolnych. Grupę badawczą stanowili: *Dyrektor szkoły, pedagog szkolny, 28 nauczycieli, 10 wychowawców klas, 151 rodziców uczniów ze szkoły podstawowej i gimnazjum, 10 osób z Rady Rodziców.*

Wyniki badań

Analiza dokumentów szkoły wykazuje, że placówka zachęca rodziców do czynnego udziału w proponowanych formach aktywności oraz do podejmowania wspólnych działań. Zapisy statutowe dowodzą, że rodzice są w pełni uprawnieni do podejmowania decyzji w sprawach dotyczących edukacji ich dzieci. W zespole Szkół nr 3 w Przytkowicach działa organ przedstawicielstwa rodziców jakim jest Rada Rodziców. Jej kompetencje określa art.54 Ustawy o Systemie Oświaty, który w szczególności wskazuje na:

- możliwość występowania do dyrektora i innych organów szkoły, organu prowadzącego szkołę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły
- uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczego szkoły, programu profilaktyki
- opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły
- opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły
- opiniowanie szkolnego zestawu programów nauczania i szkolnego zestawu podręczników
- opiniowanie (programu i harmonogramu działań) działalności w szkole stowarzyszeń lub organizacji
- możliwość opiniowania oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu
- możliwość wnioskowania o dokonanie oceny pracy nauczyciela

Szkoła oferuje fachową pomoc i wsparcie w osobach szkolnych specjalistów. Regulacje wewnętrzne mają na celu wzmacniać stosunki partnerskie na linii szkoła – dom rodzinny ucznia, a także podkreślają rolę rodzica w procesie edukacji i wychowania.

Wywiad z Dyrekcją

1. W jaki sposób szkoła pozyskuje opinie rodziców?

- w rozmowach indywidualnych,
- w dyskusjach na spotkaniach z przedstawicielami Rady Rodziców,
- poprzez ankiety, wywiady.

2. W jaki sposób są wykorzystywane zgłaszane propozycje rodziców dotyczących działań w szkole?

Propozycje rodziców, które są spójne z potrzebami szkoły, są realizowane. Wpływają na funkcjonowanie i strukturę szkoły. Stanowią element dokumentacji szkoły np.: statut, plan pracy szkoły.

3. W jaki sposób zachęcają Państwo rodziców do zgłaszania inicjatyw?

- w rozmowach indywidualnych,
- w dyskusjach na spotkaniach z Radą Rodziców.

4. Jakie działania podejmowali Państwo wspólnie z rodzicami na rzecz rozwoju uczniów?

Współpraca w ramach programu „Szkoła Promująca zdrowie”, festyny, opieka nad uczniami na wycieczkach szkolnych, pomoc przy organizacji imprez szkolnych np.: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, otwarcie izby regionalnej, itp., zakup i montaż ścianki wspinaczkowej, zakup pomocy dydaktycznych do klas 1-3 i zabawek do oddziałów przedszkolnych i przedszkola, dofinansowywanie: wycieczek, nagród dla uczniów.

5. Które z nich były inicjowane przez rodziców?

Ścianka wspinaczkowa, zakup pomocy dydaktycznych, czasami festyny.

6. Jak liczna grupa rodziców angażuje się w życie szkoły?

W zależności od poziomu nauczania liczba rodziców angażujących się w życie szkoły, a szczególnie klasy dziecka, jest różna. Można zauważyć, że rodzice młodszych dzieci angażują się chętniej i jest ich zdecydowanie więcej, w przeciwieństwie do rodziców uczniów gimnazjum.

Należy jednak podkreślić, iż Rada Rodziców stanowiąca około 25% wszystkich rodziców chętnie współpracuje i angażuje się w życie szkoły.

7. Czy współpraca z rodzicami przynosi oczekiwane efekty?

Tak.

Wywiad z pedagogiem szkolnym

1. Jak częste i z czyjej inicjatywy są kontakty pedagoga z Rodzicami naszej szkoły?

W większości jest to inicjatywa pedagoga, ale zdarza się też, że rodzice sami zgłaszają się do gabinetu w jakiejś konkretnej sprawie. Sami dostrzegają, że coś ich niepokoi, martwi. Jeśli chodzi o częstotliwość, to najlepszy czas to jest dzień zebrań klasowych, wówczas są to dogodniejsze godziny popołudniowe dla rodzica. Ale praktycznie co drugi dzień odbywa się rozmowa, spotkanie z rodzicem. (Statystyki na dzień 19.04.2016: 140 spotkań – SP, 33 spotkania – G).

2. Na jakiej płaszczyźnie odbywa się współpraca pedagoga z nauczycielami i wychowawcami naszej szkoły?

Współpraca pedagog szkolny – rodzic jest podstawowym działaniem w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole. Mówi o tym rozporządzenie w zadaniach pedagoga szkolnego. W jakiej formie? Przede wszystkim są to spotkania indywidualne (wsparcie, konsultacje, porada, wymiana informacji, pośredniczenie między instytucjami itp.), ale także pedagogizacja rodziców, np. spotkanie z pracownikiem OIK na temat Odpowiedzialności Rodzicielskiej, spotkanie z dietetykiem.

3. Czy Rodzice sami zgłaszają się z prośbą o pomoc w rozwiązywaniu trudności wychowawczych lub rodzinnych do pedagoga szkolnego?

Tak. Coraz częściej zdarza się, że to sam rodzic zgłasza się do pedagoga szkolnego z powodu jakiejś niepokojącej sytuacji.

4. Z jakimi problemami Rodzice zgłaszają się najczęściej?

Głównie są to problemy wychowawcze ze swoim dzieckiem, ale także kłopoty rodzinne (mażeńskie, czasem sąsiedzkie, w rodzinie – które zazwyczaj mają swoje negatywne odbicie na funkcjonowaniu naszego ucznia). Problemy z jakimi się rodzice zgłaszają to takie np. jak: nieprawidłowe realizowanie obowiązku szkolnego, wagary, niechęć uczęszczania do szkoły (młodsze dzieci), konflikty rodzic – dziecko, konflikty rówieśnicze, konflikty nauczyciel – uczeń, niepowodzenia szkolne.

5. Czy Rodzice mają wpływ na formy współpracy z pedagogiem szkolnym?

Tak, mają wpływ. Pedagog szkolny jest na tyle elastyczny, że potrafi się dostosować do potrzeb rodzica. Zalecenia, formy pomocy są często konsultowane i ustalane we współpracy z rodzicem.

6. Czy w każdej sytuacji jest udzielana pomoc i w jakiej formie najczęściej?

W każdej sytuacji jest udzielona pomoc. Wsparcie, wzmocnienie pozytywne w działaniach wychowawczych, udzielone wskazówki, prosta rozmowa (czasem tylko tyle rodzic potrzebuje) zawsze jest formą pomocy, która jest stosowana. W zależności od potrzeb i zaistniałego problemu, w dalszej konieczności jest współpraca z instytucjami wspomagającymi szkołę (MGOPS, OIK, PPP, KP, Sąd itp.). Jeżeli rodzic wyraża tylko na to zgodę, od razu jest uruchamiana taka procedura.

7. Jakie systematyczne działania wspierające Rodziców prowadzi pedagog szkolny?

Wszelkie działania wspierające rodziców są podejmowane w zależności od potrzeb wynikających w danej chwili. Jeśli zachodzi potrzeba systematycznej pracy z rodzicem i rodzic wyraża na to zgodę, to jest ona zorganizowana.

8. Czy współpraca z Rodzicami przynosi widoczny efekt?

Tak. W wielu przypadkach to sam rodzic zareagował, zgłosił się z jakąś niepokojącą sytuacją do pedagoga szkolnego. Wówczas wspólnie zaczynała się współpraca, która owocowała zmianami np. w zachowaniu dziecka, w podejmowaniu odpowiedniej współpracy z instytucjami takimi jak np. OIK, PPP, Sąd itp.

9. Czy pedagog jest zadowolony ze współpracy z rodzicami?

Tak. Ja jestem bardzo zadowolona ze współpracy z rodzicami. Oczywiście czasem zdarzają się przypadki bardzo utrudnionej, ciężkiej współpracy. Wymaga to wówczas dłuższego czasu aby dotrzeć, zrozumieć rodzica. Jednak w większości jest to bardzo dobry kontakt rodzic – pedagog szkolny, oparty myślę, na wzajemnej życzliwości, zaufaniu, wierze, że z takiego spotkania może coś dobrego wyniknąć.

Analiza wywiadu dla wychowawców

1. Czy Rodzice angażują się w życie szkoły? Jeżeli tak, to kiedy i w jaki sposób?

Rodzice:

- angażują się w życie szkoły głównie poprzez pomoc w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych takich jak: Wigilia, mikołajki, Dzień Babci, Dzień Mamy, andrzejki, Opłatek, Sylwester.
- równie aktywnie włączyli się w pomoc w realizacji programu prozdrowotnego „Szkoła promująca zdrowie” (robią soki, pieką ciastka).
- współuczestniczą w procesie wychowawczym,
- opiekują się dziećmi podczas wycieczek,
- pomagają w zbiorce surowców wtórnych (makulatury, plastiku, puszek),
- dbają o codzienne funkcjonowanie klasy (zakup papieru ksero, mydła, ręczników).

2. Jak kształtuje się frekwencja na zebraniach z rodzicami?

Na zebraniach z rodzicami średnia frekwencja jest wysoka, kształtuje się na poziomie 83%. W różnych klasach waha się od 60% do 100%.

Jest grupa rodziców, która systematycznie opuszcza zebrania z wychowawcą i nie wykazuje zainteresowania sprawami szkolnymi.

3. Czy rodzice wychodzą z własnymi pomysłami, inicjatywami? Jakiego typu są to pomysły?

Spośród badanych klas w trzech przypadkach rodzice nie wychodzą z własnymi pomysłami i inicjatywami.

W pozostałych siedmiu klasach rodzice głównie proponują:

- najczęściej miejsca docelowych wycieczek oraz pomoc w ich organizacji,

- często pomysły dotyczące organizacji imprez klasowych i szkolnych,
- nieco rzadziej pomoc dzieciom, które są w trudnej sytuacji materialnej,
- porady jak pracować z dzieckiem,
- organizowanie imprez dla środowiska lokalnego
- doposażenie klasy i szkoły (remont klasy),
- rozwiązywanie problemów wychowawczych

4. Co dzieje się dalej z przedstawionymi przez rodziców pomysłami?

- Wychowawca stara się je realizować, jeśli się z nimi zgadza. W innym wypadku przedstawia swoje odmienne stanowisko rodzicom wraz z argumentami.
- Są omawiane na zebraniach i realizowane.
- Są brane pod uwagę przez nauczycieli podczas planowania wydarzeń w roku szkolnym.
- Najczęściej pomysły te są realizowane, chyba, że młodzież zaproponuje coś innego.
- Są przedyskutowane, a następnie realizowane albo udoskonalone wspólnie z wychowawcą i innymi nauczycielami.
- Są zawsze brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji dotyczących spraw klasowych

5. Czy uważacie, że rodzice są partnerami naszej szkoły?

Większość wychowawców stwierdziła, że rodzice są partnerami naszej szkoły.

- Większość angażuje się w życie szkoły, współpracują z wychowawcą.
- Są chętni do pomocy, można na nich liczyć.
- W zakresie organizacji imprez szkolnych i wsparcia finansowego Rady Rodziców.

Dwóch wychowawców uważa, że tylko niektórych rodziców można nazwać partnerami, gdyż większość ma postawę roszczeniową wobec szkoły.

Analiza ankiety dla rodziców.

1. Z jakich form kontaktu ze szkołą korzystacie Państwo w celu zaczerpnienia informacji o sprawach szkoły?

Odpowiedzi	Klasy I-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy I-III Gim.
Informacje od dziecka	32%	35%	36%
Spotkania indywidualne z wychowawcą	20%	15%	14%
Klasowe spotkania z rodzicami	33%	27%	36%
Strona internetowa	11%	10%	10%
Kontakt mailowy	0%	2%	0%
Kontakt telefoniczny	4%	11%	4%

Najbardziej popularnymi formami pozyskiwania informacji o sprawach szkoły są kolejno: informacje od dziecka, klasowe spotkania z rodzicami oraz spotkania indywidualne z wychowawcą. Zdecydowanie rzadziej rodzice korzystają z informacji zaczerpniętych ze strony internetowej, jeszcze mniej kontaktują się telefonicznie i sporadycznie e-mail'owo.

2. W jakim zakresie uczestniczycie Państwo w życiu szkoły?

a) wspierając finansowo szkołę

odpowiedzi	Klasy I-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy I-III Gim.
Bardzo często	7%	4%	0%
Często	30%	36%	38%
Rzadko	63%	53%	52%
Nigdy	0%	7%	10%

b) wykonując prace społeczne na rzecz szkoły

odpowiedzi	Klasy I-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy I-III Gim.
Bardzo często	5%	9%	2%
Często	45%	41%	27%
Rzadko	47%	50%	62%
Nigdy	3%	0%	9%

c) biorąc udział w organizacji uroczystości klasowych

odpowiedzi	Klasy I-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy I-III Gim.
Bardzo często	15%	9%	2%
Często	42%	39%	45%
Rzadko	42%	48%	49%
Nigdy	1%	4%	18%

d) biorąc udział w organizacji uroczystości szkolnych

odpowiedzi	Klasy I-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy I-III Gim.
Bardzo często	8%	8%	0%
Często	45%	24%	30%
Rzadko	40%	60%	45%
Nigdy	7%	8%	25%

Najczęściej rodzice biorą udział w organizacji uroczystości szkolnych i klasowych. Nieco mniej angażują się w prace społeczne na rzecz klasy i szkoły, a najrzadziej wspierają finansowo szkołę. Należy jednak zaznaczyć, że we wszystkich wspomnianych obszarach pomoc odbywa się rzadko.

3. O czym chcielibyście Państwo współdecydować w szkole?

Odpowiedzi	Klasy I-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy I-III Gim.
O programie wychowawczym	15%	15%	22%
O rodzajach zajęć pozalekcyjnych	29%	28%	22%
O sposobach rozwiązywania problemów wychowawczych	15%	18%	17%
O pomocy dzieciom w trudnej sytuacji losowej	11%	10%	17%
O uroczystościach szkolnych	8%	4%	4%
O wycieczkach	22%	25%	18%

Rodzice najbardziej chcą decydować o rodzajach zajęć pozalekcyjnych i wycieczkach szkolnych, nieco mniej chcieliby współdecydować o programie wychowawczym i sposobie rozwiązywania problemów wychowawczych oraz o pomocy dzieciom w trudnej sytuacji losowej. Najrzadziej deklarują chęć decydowania o uroczystościach szkolnych.

4. W jakich obszarach podejmujecie Państwo współdziałanie ze szkołą?

Odpowiedzi	Klasy I-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy I-III Gim.
Inicjują różne działania w klasie	8%	13%	11%
Inicjują różne działania w szkole	6%	5%	8%
Angażują się w organizację uroczystości klasowych	30%	23%	16%
Angażują się w organizację uroczystości szkolnych	17%	15%	14%
Wykonują tylko przydzielone zadania	28%	28%	27%
Skupiają się tylko na postępach swojego dziecka	11%	13%	19%
Nie angażują się w ogóle w działania szkoły	0%	3%	5%

Rodzice najchętniej wykonują przydzielone im z góry zadania, następnie angażują się w organizację uroczystości klasowych szczególnie w klasach I-III SP. Nieco mniej angażują się w organizację uroczystości szkolnych, kolejno skupiają się tylko na postępach swojego dziecka. Najrzadziej sami inicjują działania w klasie i szkole. Rodzice uczniów klas I-III SP w 100% deklarują współdziałanie ze szkołą, na kolejnych etapach edukacji zmniejsza się liczba zaangażowanych rodziców.

5. Które działania szkoły, realizowane we współpracy z Państwem, realizują potrzeby rozwojowe dzieci?

Odpowiedzi	Klasy I-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy I-III Gim.
Spotkania z pedagogiem	15%	15%	25%
Rozmowy z wychowawcą	28%	23%	25%
Przedmiotowe koła zainteresowań	16%	18%	18%
Zajęcia wyrównawcze	18%	15%	15%
Zajęcia rewalidacyjne	5%	6%	1%
Nauczanie indywidualne	2%	6%	2%
Gimnastyka korekcyjna	17%	8%	4%
Realizowanie projektów edukacyjnych	8%	9%	10%

Zdaniem rodziców potrzeby rozwojowe uczniów są realizowane przede wszystkim poprzez rozmowy z wychowawcami. W klasach I-III SP duże znaczenie mają zajęcia wyrównawcze, gimnastyka korekcyjna oraz przedmiotowe koła zainteresowań. W pozostałych klasach SP duże znaczenie mają przedmiotowe koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze i spotkania z pedagogiem. Natomiast w gimnazjum duże znaczenie mają spotkania z pedagogiem następnie przedmiotowe koła zainteresowań i zajęcia wyrównawcze. Nieco mniejsze znaczenie w realizowaniu potrzeb rozwojowych uczniów, mają projekty edukacyjne.

6. Czy czujecie się Państwo zachęceni przez pracowników szkoły do wychodzenia z inicjatywami na rzecz rozwoju dzieci i szkoły.

Odpowiedzi	Klasy I-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy I-III Gim.
Tak	74%	81%	84%
nie	26%	19%	16%

Najbardziej zachęceni do wychodzenia z inicjatywami na rzecz rozwoju dzieci i szkoły, czują się rodzice uczniów gimnazjum, następnie klas IV-VI SP oraz klas I-III SP.

7. Które inicjatywy zgłoszone przez państwo zostały już zrealizowane przez szkołę?

Inicjatywy zgłoszone przez rodziców, które zostały już zrealizowane przez szkołę to: szatnia dla klas I-II SP, ścianka wspinaczkowa, plac zabaw, orlik, urozmaicone zajęcia na świetlicy, koła zainteresowań, wycieczki, zabawy dla społeczności lokalnej.

Analiza ankiety dla nauczycieli

1. Czy, Państwa zdaniem, Rodzice powinni uczestniczyć w życiu szkoły?

Wszyscy ankietowani nauczyciele uważają, że Rodzice powinni uczestniczyć w życiu szkoły.

2. Jeśli tak, to w jaki sposób, Państwa zdaniem, Rodzice powinni uczestniczyć w życiu szkoły?

Według nauczycieli Rodzice powinni:

- pomagać w realizacji imprez i uroczystości szkolnych
- wspierać szkołę w rozwiązywaniu problemów wychowawczych
- wykonywać użyteczne prace na rzecz szkoły
- współtworzyć program wychowawczy
- pomagać finansowo
- uczestniczyć w imprezach artystycznych

3. Jaki sposób kontaktu z Rodzicami uczniów Państwu odpowiada?

Dla nauczycieli najbardziej odpowiednią formą kontaktu z Rodzicami są zebrania i konsultacje, kolejno rozmowy telefoniczne, kontakt e-mail'owy oraz spotkania indywidualne.

4. O czym, Państwa zdaniem, Rodzice powinni współdecydować?

Zdaniem nauczycieli Rodzice powinni współdecydować o:

- wycieczkach i uroczystościach szkolnych
- systemie pomocy dzieciom w trudnej sytuacji życiowej
- budżecie i wydatkach szkoły
- rodzajach zajęć pozalekcyjnych
- programie i metodach wychowawczych
- zajęciach wyrównawczych dla dzieci z trudnościami w nauce

5. W jakich sytuacjach, oprócz zebrań i konsultacji, Rodzice kontaktują się z Państwem?

Najczęściej Rodzice kontaktują się z nauczycielami w związku z problemami w nauce i zachowaniu uczniów, w przypadku dłuższej nieobecności dziecka w szkole, zagrożenia ocenami niedostatecznymi, organizacją imprez klasowych i szkolnych, trudnościami zdrowotnymi dzieci, problemami z wypożyczonymi książkami oraz w sprawach klasowych.

Kontakty te mają charakter spotkań indywidualnych lub rozmów telefonicznych.

6. Czy według Państwa liczba spotkań z Rodzicami w roku szkolnym jest wystarczająca?

Spośród 28 ankietowanych nauczycieli 24 uważa, że jest ich tyle ile trzeba, 2 twierdzi, że jest ich zbyt mało, a 1 osoba ocenia, że jest ich zbyt dużo.

7. Jak oceniają Państwo zaangażowanie Rodziców we współpracę ze szkołą?

Spośród badanych nauczycieli 22 uważa, że tylko wybrani Rodzice są zaangażowani we współpracę ze szkołą, 3 twierdzi, że większość Rodziców jest zaangażowana, z kolei 4 stwierdziło, że większość rodziców jest niezaangażowana we współpracę ze szkołą.

8. Co chcieliby Państwo zmienić we współpracy z Rodzicami?

Nauczyciele chcieliby przede wszystkim, aby

- a. było większe zainteresowanie niektórych Rodziców problemami swoich dzieci
- b. zmobilizować Rodziców do współodpowiedzialności za wychowanie i nauczanie dzieci
- c. Rodzice uczniów mających trudności w nauce częściej kontaktowali się z nauczycielami
- d. były organizowane szkolenia lub warsztaty dla Rodziców
- e. wzrosło zaangażowanie Rodziców, nie tylko pełniących funkcje w Radzie Rodziców

9. Czy jesteście Państwo zadowoleni ze współpracy z Rodzicami?

Zdecydowana większość nauczycieli jest zadowolona ze współpracy z Rodzicami (20), pozostali nauczyciele uważają, że współpraca mogłaby przebiegać lepiej.

Kwestionariusz wywiadu z Radą Rodziców

1. Jak układają się kontakty rodziców z nauczycielami?

Generalnie bez większych zastrzeżeń.

2. Czy nauczyciele pytają w jaki sposób chcielibyście Państwo uczestniczyć w życiu szkoły?

Dyrekcja i nauczyciele pytają czy chcemy uczestniczyć w życiu szkoły, ale nie pytają w jaki sposób.

3. Czy opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły? Jeżeli tak, to w jaki sposób szkoła to wykorzystuje?

Bardzo często są brane pod uwagę opinie rodziców przy planowaniu działań szkoły, zrealizowano już szereg pomysłów Rady Rodziców. Pewne opinie rodziców nie zostały jednak uwzględnione, są to:

- wprowadzenie dyżurów nauczycielskich przy głównym wejściu do szkoły;
- używanie dzienników elektronicznych;
- udostępnienie orlika w godzinach 14 – 16.

4. Czy uważacie Państwo, że jesteście wystarczająco zaangażowani w życie szkoły?

Tak.

5. Jakie inicjatywy zgłoszone przez Radę Rodziców, na rzecz rozwoju dzieci i szkoły, zostały zrealizowane przez szkołę?

Ścianka, maty na parkiet na salę gimnastyczną, plac zabaw, nagłośnienie na sali gimnastycznej, szatnia dla klas I - II.

6. Jakie działania prowadzi szkoła aby zachęcać rodziców do wychodzenia z inicjatywami na rzecz rozwoju dzieci i szkoły?

Pan Dyrektor zapytał o współorganizowanie festynu naukowego, poza tym raczej nie ma działań zachęcających rodziców do wychodzenia z inicjatywami na rzecz rozwoju dzieci i szkoły.

Analiza odpowiedzi na pytania kluczowe zawarte w ewaluacji:

1. W jaki sposób szkoła pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy?

Rodzice dzielą się swoimi opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania podczas zebrań klasowych, członkowie Rady Rodziców podczas zebrań z Dyrektorem szkoły, rozmów indywidualnych z wychowawcami a także z ankiet. Propozycje rodziców, które są spójne z potrzebami szkoły, są uwzględniane w dokumentacji szkolnej (Statut, Plany Wychowawcze poszczególnych klas) i są realizowane.

2. W jaki sposób rodzice pozyskują informacje na temat życia szkoły?

Najbardziej popularnymi formami pozyskiwania informacji o sprawach szkoły są kolejno: informacje od dziecka, klasowe spotkania z rodzicami oraz spotkania indywidualne z wychowawcą. Zdecydowanie rzadziej rodzice korzystają z informacji zaczerpniętych ze strony internetowej, jeszcze mniej kontaktują się telefonicznie i sporadycznie e-mail'owo.

3. Które działania szkoły, realizowane we współpracy z rodzicami, realizują potrzeby rozwojowe dzieci?

Zdaniem rodziców potrzeby rozwojowe uczniów są realizowane przede wszystkim poprzez rozmowy z wychowawcami. W klasach I-III SP duże znaczenie mają zajęcia wyrównawcze, gimnastyka korekcyjna oraz przedmiotowe koła zainteresowań. W pozostałych klasach SP duże znaczenie mają przedmiotowe koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze i spotkania z pedagogiem. Natomiast w gimnazjum duże znaczenie mają spotkania z pedagogiem następnie przedmiotowe koła zainteresowań

i zajęcia wyrównawcze. Nieco mniejsze znaczenie w realizowaniu potrzeb rozwojowych uczniów, mają projekty edukacyjne.

4. Na czym polega udział rodziców w procesie podejmowania decyzji?

Rodzice mają możliwość i odpowiednie kompetencje do współdecydowania o sprawach szkoły. Współuczestniczą w wyposażaniu szkoły poprzez finansowanie ze środków Rady Rodziców pomocy dydaktycznych, ścianki wspinaczkowej, szatni I-II, nagłośnienie. Rodzice sponsorują nagrody dla uczniów, dofinansowują wycieczki klasowe, szczególnie dla uczniów w trudnej sytuacji materialnej. Podejmowane decyzje mają charakter wspólnie wypracowanego kompromisu.

5. W jakich działaniach podejmowanych przez szkołę uczestniczą rodzice?

Najczęściej rodzice biorą udział w organizacji uroczystości szkolnych i klasowych. Nieco mniej angażują się w prace społeczne na rzecz klasy i szkoły, a najrzadziej wspierają finansowo szkołę.

6. W jaki sposób rodzice chcieliby współdecydować w realizacji działań na rzecz rozwoju dzieci i szkoły?

Rodzice najbardziej chcą decydować o rodzajach zajęć pozalekcyjnych i wycieczkach szkolnych, nieco mniej chcieliby współdecydować o programie wychowawczym i sposobie rozwiązywania problemów wychowawczych oraz o pomocy dzieciom w trudnej sytuacji losowej. Najrzadziej deklarują chęć decydowania o uroczystościach szkolnych.

7. Jakie inicjatywy zgłoszone przez rodziców na rzecz rozwoju dzieci i szkoły zostały zrealizowane przez szkołę?

Inicjatywy zgłoszone przez rodziców, które zostały już zrealizowane przez szkołę to: szatnia dla klas I-II SP, ścianka wspinaczkowa, plac zabaw, orlik, urozmaicone zajęcia na świetlicy, koła zainteresowań, wycieczki, zabawy dla społeczności lokalnej.

8. Jakie działania prowadzi szkoła, aby zachęcać rodziców do wychodzenia z inicjatywami na rzecz rozwoju uczniów i szkoły?

Dyrekcja zachęca rodziców do wychodzenia z inicjatywami na rzecz rozwoju uczniów i szkoły w rozmowach indywidualnych oraz w dyskusjach na spotkaniach z Radą Rodziców. Jednakże z wywiadu grupowego z Radą Rodziców wynika, że rodzice chcieliby aby wskazywano im konkretne działania, które mogliby realizować.

Rekomendacje:

- ✓ Aby rodzic miał poczucie ważności i podmiotowości, należy nadal tworzyć możliwość wyrażania własnego zdania na temat zagadnień dotyczących rozwoju dzieci i szkoły.
- ✓ Należy umożliwić rodzicom współdecydowanie w sprawach szkoły i uczestniczenie w podejmowanych przez szkołę działaniach.
- ✓ Należy zwrócić uwagę na aktywizację większej liczby rodziców.
- ✓ Zwracać uwagę rodziców na potrzeby ich dzieci, które oczekują zainteresowania ich sprawami, stawiania granic, wskazywania konsekwencji ich działań.
- ✓ Zachęcać rodziców do zgłaszania różnych inicjatyw na rzecz rozwoju dzieci i szkoły.
- ✓ Informować rodziców o konkretnych możliwościach ich uczestnictwa oraz potrzebach i oczekiwaniach szkoły.
- ✓ Promować na forum aktywną pracę rodziców.

Podsumowanie:

Współpraca szkoły z rodzicami nie jest łatwa, wymaga ogromnego zaangażowania i poświęcenia z obu stron. Jednak jeżeli rodzice i nauczyciele będą wzajemnie się wspierać, szybciej osiągną cel, jakim jest wykształcenie i wychowanie młodego człowieka. Brak wspólnej płaszczyzny wychowawczej wprowadza chaos w życie dziecka, a ponadto bez porozumienia obu stron proces właściwego wychowania w ogóle nie jest możliwy.

Załączniki:

I. Kwestionariusz wywiadu z Dyrekcją

1. W jaki sposób szkoła pozyskuje opinie rodziców?
2. W jaki sposób są wykorzystywane zgłaszane propozycje rodziców dotyczących działań w szkole?
3. W jaki sposób zachęcają Państwo rodziców do zgłaszania inicjatyw?
4. Jakie działania podejmowali Państwo wspólnie z rodzicami na rzecz rozwoju uczniów?
5. Które z nich były inicjowane przez rodziców?
6. Jak liczna grupa rodziców angażuje się w życie szkoły?
7. Czy współpraca z rodzicami przynosi oczekiwane efekty?

II. Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

1. Czy Państwa zdaniem, Rodzice powinni uczestniczyć w życiu szkoły?
  - tak
  - nie
2. Jeśli tak, to w jaki sposób, Państwa zdaniem, rodzice powinni uczestniczyć w życiu szkoły?
  - wykonując użyteczne prace na rzecz szkoły
  - pomagając w realizacji uroczystości i imprez szkolnych
  - współtworząc program wychowawczy
  - pomagając finansowo
  - pomagając w problemach wychowawczych
  - inne, jakie .....
3. Jaki sposób kontaktu z Rodzicami uczniów Państwu odpowiada?
  - zebrania
  - konsultacje
  - telefonicznie
  - e-mail
  - inne, jakie .....
4. O czym, Państwa zdaniem, rodzice powinni współdecydować?
  - o budżecie i wydatkach szkoły
  - o rodzajach zajęć pozalekcyjnych
  - o programie i metodach wychowawczych
  - o systemie pomocy dzieciom w trudnej sytuacji życiowej
  - o zajęciach wyrównawczych dla dzieci z trudnościami w nauce
  - o wycieczkach i uroczystościach szkolnych
  - inne, jakie .....
5. W jakich sytuacjach, oprócz zebrań i konsultacji, Rodzice kontaktują się z Państwem?
.....
.....
6. Czy według Państwa liczba spotkań z Rodzicami w roku szkolnym jest wystarczająca?
  - jest ich tyle, ile trzeba

- jest ich zbyt dużo
  - jest ich zbyt mało
7. Jak oceniają Państwo zaangażowanie Rodziców we współpracę ze szkołą?
- większość rodziców jest zaangażowana
  - wybrani rodzice są zaangażowanie
  - większość rodziców jest niezaangażowana
8. Co chcieliby Państwo zmienić we współpracy z Rodzicami?
- zwiększenie zaangażowania Rodziców, nie tylko tych pełniących funkcję w Radzie Rodziców
  - szkolenia lub warsztaty dla Rodziców
  - zmobilizowanie Rodziców do współodpowiedzialności za wychowanie i nauczanie
  - częstszy kontakt z Rodzicami uczniów mającymi trudności w nauce
  - większe zainteresowanie niektórych Rodziców problemami swoich dzieci
9. Czy jesteście Państwo zadowoleni ze współpracy z Rodzicami
- tak
  - nie

III. Kwestionariusz ankiety dla Rodziców

1. Z jakich form kontaktu ze szkołą korzystacie Państwo w celu zaczerpnięcia informacji o sprawach szkoły? *Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.*

- informacje od dziecka
- spotkania indywidualne z wychowawcą
- klasowe spotkania a rodzicami
- strona internetowa
- Kontakt telefoniczny
- Kontakt e-mailowy
- Inne, jakie.....

2. W jakim zakresie uczestniczycie Państwo w życiu szkoły?

a). wspierając finansowo szkołę

- bardzo często
- często
- rzadko
- nigdy

b). wykonując prace społeczne na rzecz klasy i szkoły

- bardzo często
- często
- rzadko
- nigdy

c). udział w organizacji uroczystości klasowych

- bardzo często
- często
- rzadko

- nigdy

d). udział w organizacji uroczystości szkolnych

- bardzo często
- często
- rzadko
- nigdy

3. O czym chcielibyście Państwo współdecydować w szkole? *Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.*

- o programie i metodach wychowawczych szkoły
- o rodzajach zajęć pozalekcyjnych
- o sposobach rozwiązywania problemów wychowawczych
- o pomocy dzieciom w trudnej sytuacji losowej
- o uroczystościach szkolnych
- o wycieczkach
- inne, jakie.....

4. W jakich obszarach podejmujecie Państwo współdziałanie ze szkołą? *Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.*

- inicjuję różne działania w klasie
- inicjuję różne działania w szkole
- angażuję się w organizację uroczystości klasowych
- angażuję się w organizację uroczystości szkolnych
- wykonuję tylko przydzielone mi zadania
- skupiam się tylko na postępach mojego dziecka
- nie angażuję się w ogóle w działania szkoły
- inne, jakie.....

5. Które działania szkoły, realizowane we współpracy z Państwem, realizują potrzeby rozwojowe dzieci? *Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.*

- spotkania z pedagogiem szkolnym
- rozmowy z wychowawcą
- przedmiotowe koła zainteresowań
- zajęcia wyrównawcze
- zajęcia rewalidacyjne
- nauczanie indywidualne
- gimnastyka korekcyjna
- realizowanie projektów edukacyjnych
- inne, jakie.....

6. Czy czujecie się Państwo zachęceni przez pracowników szkoły wychodzenia z inicjatywami na rzecz rozwoju dzieci i szkołę?

- tak
- nie

7. Które inicjatywy zgłoszone przez Państwo zostały już zrealizowane przez szkołę?

IV. Kwestionariusz wywiadu z pedagogiem szkolnym

1. Jak częste i z czyjej inicjatywy są kontakty pedagoga z Rodzicami naszej szkoły?
2. Na jakiej płaszczyźnie odbywa się współpraca pedagoga z nauczycielami i wychowawcami naszej szkoły?
3. Czy Rodzice sami zgłaszają się z prośbą o pomoc w rozwiązywaniu trudności wychowawczych lub rodzinnych do pedagoga szkolnego?
4. Z jakimi problemami Rodzice zgłaszają się najczęściej?
5. Czy Rodzice mają wpływ na formy współpracy z pedagogiem szkolnym?
6. Czy w każdej sytuacji jest udzielana pomoc i w jakiej formie najczęściej?
7. Jakie systematyczne działania wspierające Rodziców prowadzi pedagog szkolny?
8. Czy współpraca z Rodzicami przynosi widoczny efekt?
9. Czy pedagog jest zadowolony ze współpracy z rodzicami?

V. Kwestionariusz wywiadu grupowego z wychowawcami

1. Czy Rodzice angażują się w życie szkoły? Jeżeli tak, to kiedy i w jaki sposób?
2. Jak kształtuje się frekwencja na zebraniach z Rodzicami?
3. Czy Rodzice wychodzą z własnymi pomysłami, inicjatywami? Jakiego typu są to pomysły?
4. Co dzieje się dalej z przedstawionymi przez Rodziców pomysłami?
5. Czy uważacie, że Rodzice są partnerami naszej szkoły?

VI. Kwestionariusz wywiadu grupowego z Radą Rodziców

1. Jak układają się kontakty rodziców z nauczycielami?
2. Czy nauczyciele pytają w jaki sposób chcielibyście Państwo uczestniczyć w życiu szkoły?
3. Czy opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły?
Jeżeli tak, to w jaki sposób szkoła to wykorzystuje?
4. Czy uważacie Państwo, że jesteście wystarczająco zaangażowani w życie szkoły?
5. Jakie inicjatywy zgłoszone przez Radę Rodziców, na rzecz rozwoju dzieci i szkoły, zostały zrealizowane przez szkołę?
6. Jakie działania prowadzi szkoła aby zachęcać rodziców do wychodzenia z inicjatywami na rzecz rozwoju dzieci i szkoły?